

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenkilencedik évfolyam.

20. szám.

Debrecen, 1929 május 18.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Örök pünkösd.

Nagy keresztyén ünnepeink közül egyik sem igazán ünnep, addig, amíg az a külső történelmi esemény, amely körül kialakultak, nem válik a hívők szívében élménnyé, belső tapasztalattá. Nincs karácsonyunk addig, amíg a szívünkben is meg nem született a Krisztus; virágvasárnapunk addig, amíg királlyá nem lesz az életünk fölött; nincsen nagypéntekünk addig, amíg meg nem feszítettünk nincsen; húsvétunk, amíg föl nem támadtunk vele; nincs áldozócsütörtökünk sem addig, amíg Mesterünk és Megváltónk nyomában mi is meg nem áhítottuk a mennyország felé vivő utat. De azt mindenki azonnal látja, hogy mindezek a kifejezések csak képes értelemben veendők; szent kiabrázolások, amelyek egy egyszer megtörtént és soha többé a maga történelmi valóságában nem ismétlődhet eseménynek a képével jeleznek és magyaráznak egy folyvást megismétlődhető belső, lelki folyamatot.

A pünkösd az egyetlen nagy ünnepünk, amelynek történelmi magva, a Szentlélek kitöltetése, nemcsak képleges, hanem valódi, lényegi értelemben is megismétlődhetik, sőt meg kell hogy ismétlődjen minden hívő keresztyén szívben. Mert a pünkösd nem azt jelenti, hogy a Krisztus egyházának egyszer megadatott a Lélek tüzes ajándéka s azután soha nem adatik meg többé valóságosan, csak képlegesen. Ellenkezőleg, a pünkösd azt jelenti, hogy a mennyből a földre megindult egy áldott tűzfolyam, amely azóta soha ki nem apadó, sőt a mi szemünk láttára még csak egyre növekvő gazdagsággal zuhog bele az anyaszentegyház életébe s gyújt fel, világosít meg, tisztít meg és hevít izzó fehérre egyre több és több keresztyén szívet.

Minden napon megismétlődhetik mindnyájunk számára a Lélek kitöltetése: tehát minden pünkösd ünnepén is, tehát ezen a main is.

Ez a Krisztus egyházának örök ajándéka és halhatatlan reménysége. Magyar református egyházunké is ez. Az egyház minden egyéb élettevékenysége nem egyéb, mint alkalom készítése a Szentlélek új meg új kitöltetése, nagy és reálisan ismétlődő pünkösdök számára.

Könyörögjünk tusakodva, hogy amit zsinatunk

pünkösd előtt végzett, azt a pünkösd Lelke fogadja el a pünkösd ünnepében és azután is új kitöltetése alkalmául.

R. I.

„Mindnyájan egyakarattal.“

Piros pünkösd napján visszazáll a lelkünk az ígéretes múltba, hol csodás gyorsasággal alakul ki a világtörténelem egyik legnagyobb eseménye; *a keresztyén öntudatra ébredés!* Mert, hogy az első pünkösd ünnepén néhány apostoli lelkületű tanítvány a názareti Jézus nevével neki vág az ó-világ irdatlan pusztaságainak s a csodákat teremtő keresztyén kultúra számára önfeláldozó hősiességgel készíti elő a talajt, bizonyára annak lehet tulajdonítani, hogy a pünkösd hit hatása alatt lobbot vet bennök a krisztusi öntudat, mely ellenállhatatlanul kényszeríti őket a leghősiesebb bizonyosságtételre s a legáldásosabb társadalmi tevékenységre!

A világtörténelem nem mutat fel sehol sem oly dicső példát, mint a Krisztus tanítványaiét; kik fegyvertelenül, erőszak nélkül, csupán az Ige, a szeretet Evangéliomának a birtokában megrendítik a megvénhedt világot, hogy széthulló romjai helyére oda építsék a kibékítő szeretet s az ember-testvériség nyájas otthonait!...

Ha történelmi dokumentumokkal nem szolgálna a Biblia — hiába él s munkálkodik a keresztyén világszellem —, talán kételkedve lehetne fogadni azt az állítást, miszerint az első pünkösdkor dől el az a nagy és nehéz kérdés: akar-e az emberiség az erkölcsi újjászületés útjára lépni, vagy visszasülyed az embertelenséggel határos állatiaság több ezeréves hínárjába?!

A világon átzengő zúgó szél tisztító ereje; a tüzes nyelvek forrongást támasztó lelkesítő beszéde: a tanítványok vértanúi elszántsága megteremtette a legnagyobb csodát e földön, az első pünkösdkor *„valának mindnyájan egyakarattal.“* Apostolok cselekedetei 2. r. 1. v. Isteni eredmény; korszakokra kiható vallás erkölcsi átalakulás; új fejlődés számára utat hasító, végtelen tért nyitó,

megtetesült gondolat: „*valának mindnyájan egy-akarattal.*“

Míg agyoncsépett jelszóvá nem lett az a historiai igazság; míg, mint a megújult élet villamoszikrája beleégette magát az öntudatra ébredt magyar lelkek világába, addig az egyéni, társadalmi erők harmónikus összekapcsolódásában a keresztyénség diadalmas előretörésének kétségbevonhatatlan bizonyítéka rejlett! . . .

Egyakarattal mi mindent alkothattak azok, kik a Krisztusban találták fel minden reményeik megvalósulását?! . . .

Megdöntötték a pogány hitrendszert; az egyensúlyozott emberi jogok és köteleességekben a tökéletes társadalmi életnek az alapjait rakták le beláthatatlan időre; áthidalták a szociális ellentétek szédítő mélységeit; tartották a tudás monopolizált ősi forrásait; megépítették az egyéni igaz hit templomát, honnan megizmosodva, áldást terjesztve áradt ki az újjászületett emberi élet; mindent . . . mindent . . . egy egész világot teremtettek a közös, egybeolvasztó szent akarattal! . . .

Lehet-e ennél nagyobb, fenségesebb bizonyítéka az isteni erő érvényesülésének különösen akkor, midőn hit által leszünk részesei az isteni kegyelemnek s a krisztusi szellem mindent átfogó gazdagságának?! . . .

Hogy piros pünkösdi napján elárvult magyar rónaságok felett fájón sír az ének: hogy az ünnepi harangszó kongásában nemzeti, társadalmi, felekezeti keserűség, csalódás hömpölyög át a gyilkos fegyverekkel örzött határokon; hogy itt bent tűzhely körül anyagi, lelki gondok légiói vívnek kemény csatát s a naponkénti meghasonlás bomlasztó szelleme terjeszkedik legyőzhetetlen hatalommal; hogy a templomaink falai között gyengén csergedez az egyháziasság, a valláserkölcsiség nélkülözhetetlen élete; hogy az egész emberiségre lidérenyomást gyakorló atheismus tökéletes ellensúlyozása gyanánt nem tud megszületni a Hit és Szolgálat egyetemes szent szövetsége . . . vajjon a pünkösdi erők teljességére, az egyakarattal csodát teremtő hatalmára mutatnak-e bántó jelenségek! . . .

Amily mértékben romboljuk, temetjük a történelmi keresztyénség tradícióit, éppoly mértékben nyújtunk segédkezet annak a retrográd szellemnek, mely leplezetlen vakmerőséggel követeli korlátlan érzéki, természeti jogainak az érvényesülését!

Pedig nekünk, evangéliomi keresztyéneknek, a pünkösdi lélek világosságától, tüzetől áthatva az erjesztő kovász szerepét kell betöltenünk ebben a szélsőséges határok között vajdó társadalmi életben; nemcsak a Krisztus szenvedésének vérrel festett palástjába kell öltözködnünk, hanem a rettenetes megaláztatások felett győzedelmeskedő örök élet Fejedelmének pótolhatatlan útravalójával kell a legválságosabb viszonyok közé is elindulni, hogy mindenben s mindenütt a Krisztus lelke, világuralma örök időkre biztosíttassék!

Ehhez a szent misszióhoz; meg nem érdemelt isteni megbiztatáshoz; világot hódító nagy tervünk megvalósításához nem kell más, mint pünkösdi

lélek: az egy és közös akarat acélos ereje; törhetetlen egysége; megalkuvást, halál félelmet kiküszöbölő erkölcsi bátorsága s a tépelődő, nyugtalankodó emberiség számára új irányt mutató, tökéletes élet lehetőséget nyújtó komoly eltökéltsége!

Mivel ez az Erő, ez a lélek még mindig hiányzik belőlünk s a világot átható szélnek csak a zúgását halljuk, vajjon nem boldogabb volt-e a kiválasztottak serege kétezer évvel ezelőtt, mikor az Írás szerint: „*valának mindnyájan egyakarattal.*“?! . . .

Nemzetünk, valláserkölcsi életünk apostolai, hű munkásai imádkoztatok pünkösdi ünnepén az új világot teremtő egyakarattal isteni lelkéért!

Melkó István.

Falusi kurátor, gazdasági tanácsos.

Kedves ünnep folyt le Tiszalökön, folyó hó 9-én, a község házában tartott képviselőtestületi díszgyűlésen, ahol a járás főszolgabírája, dr. Kubassy Béla, Béni József ref. egyházigazgatóknak közgazdasági érdemei elismeréséül, a legmagasabb helyről jött kitüntetéssel, gazdasági tanácsossá történt kineveztetésének okmányát nyújtotta át elismerő szavak kíséretében. Az ünnepeltet a ref. egyház nevében Bartha László esperes, a róm. kath. egyház nevében Desewffy Elemér plébános üdvözölte. Nem akarok a csupán V. elemi osztályt végzett, egyszerű körülmények között élő földművesgazda gazdasági érdemeiről emlékezni, csak annyit kívánok róla, mint mély vallásos érzésű emberről megjegyezni, hogy a kurátorság mellett éveken keresztül községi főbíró is volt és ezidőszert is egy helyi pénzügyintézetnek vezérigazgatója. Azonban bármily nagy is volt az elfoglaltsága, amennyire csak visszamelekezhetünk, férfikora idején, ott volt és ott van ma is a templomban, nemcsak a vásár- és ünnepnap délelőtti és délutáni, hanem a szokásos hétköznapi istentiszteleten is napról-napra minden alkalommal. Vallásos buzgósága azonban nemcsak az imádkozásban és az istenháza szeretetében nyilvánult meg példaadó módon, hanem a jócselekedetek gyakorlásában is. Nem volt olyan egyházi építkezés, amiből anyagi erejét felülhadó mértékben ki ne vette volna részét. És mert a példáját szívesen követő, buzgó gyülekezet igen sok esetben közönséges vasárnap sem fért már a templomban, új templomépítési alapra, még a háborút megelőző időben, 5000 koronát (akkor több mint 6 hold föld árát) adományozott. A birtokrendezés során új paróchiális belsőséget vásároltatott, közvetlenül a templom mellett, lelkészlakás építésére és az 1660 négyszögöles telek vételárának egyharmadát maga felajánlotta, a másik kétharmadrész kifizetésére pedig báró Vay Miklós egyházi főgondnok és Szomjas Gusztáv e. m. gondnok urakat kérte fel és nyerte meg.

De nemcsak egyháznak és iskolának, hanem egyeseknek is, a segítő készség legmesszebbmenő mértékéig volt támogatója. Hogy mi módon, annak

igazolására, jóleső emlékezések között, mondom el két eseményt, mely közvetlenül engem, mint lelképásztort érdekelt: A forradalom utáni időben, amikor legizibb volt az egyház elleni lázítás és a proletárdiktatura beszüntette a lelkészi államszegély, korpótlék és családi pótlék folyósítását, Béni József gondnok, a fele égem és hat gyermekem után eső, számottevő családi pótlékot, kongrua és korpótlékkal együtt megszavaztatta részemre a presbitériummal. És amikor a gyűlés után egyik presbiter aggodalmának adott kifejezést, hogy nem fog-e ez ellen tiltakozni valamelyik tagja a gyülekezetnek? Béni József gondnok így szólt: „Nem hiszem, de ha mégis volnának olyan egyháztagnak, akik a presbitérium határozatát elleneznék, harminc ilyen gazda embernek akkor sem lesz elviselhetetlen teher a teljes lelkészi javadalom biztosítása.“ Nem került sor a próbatételre, mert a gyülekezet ellenvetés nélkül vállalta a presbitérium határozatát, de tény, hogy ezzel a határozattal a lelkészi teljes javadalom, a legválságosabb időben is, biztosítva volt.

A másik eset a földosztás idején történt, amikor minden munkás ember annyira el volt foglalva a maga földjének munkálásával, hogy pénzért sem tudtam embert kapni az őszi vetési munkálatok elvégzésére. Beszélgetés közben egy ízben azon aggodalomnak adtam kifejezést, hogy talán vetellen marad a földem. Harmadnap reggel azzal köszönt be Béni József gondnok hozzám, hogy adjam ki a vetőmagot, mert 12 eke szánt és két vetőgép áll készen a vetésre, a lelkészi tagon. És az ő buzdítására jólelkű egyháztagnak egy nap alatt teljesen ingyen elvégezték minden vetési munkálatot.

Ilyen volt Béni József gondnok minden dologban, ahol jót tehetett. A község szegényei áldás közt emlegetik nevét, mert talán soha senkit el nem utasított, aki segítségért fordult bármiben hozzá. És csodálatos, hogy mennél több jót tett, annál jobban gyarapodott az anyagiakban is.

Nagyon kedves jellemvonása, hogy szívesen segített a más felekezelhez tartozó szegényeken is. És ünnepeltetése alkalmával mély hatást váltott ki a róm. kath. lelkész üdvözlő beszédének bizonyosságtétele, amikor a kath. egyház lelkésze a ref. gondnok testvéri jóságáról beszélt. Méltán, mert, hogy egyet említsek, amikor katolikus atyánkfiai harangot öntettek és haranglábra való fát pénzért sem tudtak venni a környéken, a református gondnok adott ingyen és az általa adományozott haranglábon áll ma is a róm. kath. egyház harangja.

Jól esik megérdemelt kitüntetése alkalmából a nyilvánosság előtt is emlékezni róla, mert élete példa is lehet sokak számára, mint aki szüntelen szem előtt igyekezett tartani a krisztusi felhívást: „Úgy fényljk a ti világosságotok az emberek előtt, hogy mások is látván a ti cselekedeteiteket, dicsősítsék a ti mennyei Atyátokat!“

Tiszalök, 1929 május 11.

Bartha László,
esperes.

Egyházi törvényeink első törvénycikkéhez.

Az előkészítő bizottság szétküldte már egyházunk alkotmányának és szervezetének módosítására vonatkozó javaslatát. Engedtetsek meg nekem, hogy laikus fővel, de egyházamat szerető szívvel hozzászóljak ehhez a nagyon fontos javaslatához. Mert ha sokan a lelkészválasztásra és a belmisszióra vonatkozó részben látják is kulminálni mostani zsinatunk munkásságát, nem tagadható annak a véleménynek a jogosultsága sem, hogy végső elemzésben egyházi törvénykönyvünk összes rendelkezéseinek sikere az alkotmányra és szervezetre vonatkozó rész helyes megszerkesztésén és helyes alkalmazásán fordul meg. A mi egyházunkban minden indításnak alólról, az egyháztagnak egyetemétől kell kiindulni. A zsinat-presbiteri és az egyetemes papság elvéből kifolyólag demokratizmusunk abban nyilvánul meg, hogy közvetve minden egyes egyháztagnak joga van hozzászólani ügyeink intézéséhez.

Ha azonban elfogulatlanul vizsgáljuk a zsinat-presbiteri elv gyakorlati megvalósulását, megállapíthatjuk, hogy a gyakorlati élet sokszor nem igazolja a szép elmélet követelményeit. A sok ok közül most csak egyre szeretném felhívni a figyelmet.

Egyházközségeink hivatalos képviselői és így az egyes egyházak közvéleményének hivatalos kifejezői, a presbitériumok, a legtöbb helyen nem az egyházközség egész egyetemének igazi képviselői. Bizonyítja ezt az, hogy presbiterválasztásokon az egyháztagnak alig néhány percentje szokta leadni szavazatát. S bizony nagyon gyakran megesik, hogy ezek a szavazatok nem a legméltóbb egyháztagnak, hanem egy szervezkedett csoport akaratát fejezik ki. Így történhetik meg, hogy 10—20,000 lelket számláló gyülekezeteinkben is sokszor csak néhány száz ember megbízottainak tekinthetők a presbiterek. Ez pedig igazán nem nevezhető zsinat-presbiteri elvnek. S az így kiküldött presbitérium nem is lehet az egész egyházközség akaratának hű kifejezője, határozataiért nem is tehető az egész egyház felelőssé.

Arra kellene tehát törekedni, hogy a presbiteriumok, egyetemes egyházunk emez alappillérei, igazán és hűen fejezzék ki a képviselt egyházak akaratát. Ezt a célt többféle módon is meg lehetne valósítani.

Egyik mód lenne az, hogy a választott tagok mellé megfelelő arányban virilisták és kinevezettek is kerülnének be a presbitériumokba. Ezáltal egyrészt a legtöbb terhet viselők, másrészt az érdekeik és képzettségük folytán arravaló elemek is szóhoz jutnának az egyházi ügyek intézésénél. Ne mondjuk azt, hogy ez visszafejlődés lenne a mi demokratikus egyházszervezetünkben. Mert ha igazi demokráciát akarunk, akkor a demagógia érvényesülését is ki kell rekeszteni. Különböztetjük, hogy a különböző állami törvények is kénytelenek ilyenféle módon védelmezni a demokráciát a demagógiától.

Másik mód lenne a listarendszerű szavazás alapján megállapított arányos képviseleti rendszer. Amelynek alapján pl. 300 leadott szavazat alapján 18 presbiter választása esetén a többség 200 szavazata 12 presbitert, a kisebbség 100 szavazata pedig 6 presbitert küldene be képviselőül.

Elismerem, hogy mind a két módozat ellen lehet kifogásokat tenni. S akik a mai választási rendszer mellett foglalnak állást, azoknak is sok tekintetben védhető az álláspontjuk. De a mai rendszer mellett is lenne mód arra, hogy az egyházközség egész egyetemét igazán képviselő presbitériumot választassunk. Csak azt kellene kimondani, hogy a szavazás kötelező. Hozzá lehetne még esetleg tenni azt is, hogy a presbitérium tagjainak a száma függ a leadott szavazatok számától s hogy a nem szavazók bizonyos rendbíróságot tartoznak fizetni. Ilyen módon mégis csak inkább képviselné egyházát a választott presbitérium.

Szeghalom.

Nagy Miklós.

Májusi gondolatok.

Isten a legnagyobb alkotó művész.

Figyelje csak meg valaki így májusban az erdőt. Figyelje meg úgy néhány száz lépés távolságból, amikor öltözködik, amikor új ruhát vesz magára.

Mintha csak egy nagynevű festő dolgozna előttünk egy hatalmas tájképen. Minden napon több, üdőbb színt lát az ember az erdő fainak lombzatán.

Azután jön a pompás hangverseny. A madarak énekelnek. Csattog a fülemile szakadatlanul. Ha az egyik elhagyja, rákezd a másik. Szól a kakuk rejtelmesen. Kiált harmincat, hatvanat, százat. Ahogy tetszik. Füttyöl a rigó és bűg a vadgalamb.

Sokszor, nagyon sokszor elhallgatom ezt a bájos muzsikát. Bizonyos zenei rythmus nyilvánul meg ilyenkor, különösen a vadgalamb bűgásában. Akaratlanul is, remekül utánozza a harang kongásának mellék-bűgását. Nagyszerűen leste el ezen hasonlóságot az erdő koncertjéből, a „Búsan szól a kecskeméti“ — nóta, előttem ismeretlen szerzője.

Kihallatszik a pusztára,
Öreg harang: Giling-galang.
Monostori zöld erdőben,
Sírva fakad a vadgalamb.

Vajjon nem arra emlékeztet-e bennünket, ez a néhány sor, hogy a vadgalamb bűgása, a harang szavának hatását kelti fel lelkünkben?

De észrevette a vadgalamb bűgásának meghatározó zenei rythmusát más valaki is. Más valaki, aki nagy ellensége lehetett úgy a harangnak, mint a papnak és mindenféle eklézsiának.

Egy tenor hangú kömives-legénytől hallottam jó régen, építkezés alkalmával dalolni, a proletárok májusi dalát. Emlékszem ma is, amint az állványon a malteres kanalat forgatva énekelte:

Proletárok egyesüljétek,
A levegő dallal van tele,
Énekelvén május dalokat;
Mindnyájan testvérek vagyunk.

Ha valaki ennek a dalnak a melódiáját jól megfigyeli, azonnal észreveheti, hogy itt is utánozva lett a vadgalamb bűgása. Sőt a munkások nagy ünnepe — mint tudjuk — az egész világon május elseje.

Vajjon mit jelent ez a tény?! Azt, hogy — szerintük legalább — a földi élet célja, a kéj s az élvezet.

S éppen ezért nincs mit félnie az emberiségnek, a marxizmus hatalmától.

A földi élet célja ugyanis nem a kéj és nem az élvezet. Hiszen akkor Neró császár, no meg aztán Báthory Erzsébet lettek volna a világ legboldogabb halandói, akikre a késő nemzedékek is irigykedve gondolhatnának. Holott úgy Neró császárt, mint Báthory Erzsébetet, nem annyira a boldog halandók, mint inkább az örültek közé szokta számítani az utókor.

A kéj, az élvezet az emberiség illetve az ember életére nézve, csak méregcsepp csupán. S néha talán szükséges méregcsepp.

De mégis mi, a kéjnek, az élvezetnek bálványát nem tisztelhetjük, nem imádhathatjuk.

S amíg néha napján, így tűnődöm májusban az erdőszélén itten-ottan harangzó üti meg fületem. A környékbeli róm. kath. egyház harangjai szólnak meg kedvesen, mélabúsan. Májusi „ájtatosság“ van a templomban. Zsoltosmák zengenek Mária oltára körül.

Ilyenkor, mint egyszerű református lelkipásztoroknak mindig eszembe jut a saját egyházi életünk.

Nálunk ma is, régebben is, mindig két pártra oszlott és oszlik a gondolkozó lelkek tömege. Az egyik párt, a puritán emberek pártja; a másik párt, amaz örökké reformokat sürgető emberek pártja.

Vannak közöttünk egynémely atyafiak, akik ha tehetnék, már holnap életbeléptetnék — mégpedig fegyelmi felelősség terhe alatt, — a búzaszentelést és a májusi ájtatosságot. Vannak, akik roppant szeretnének közöttünk reformátoroskodni; akik azt mondják, hogy nagyon zord emberek vagyunk mi reformátusok, akiket még a május ragyogó szépsége sem képes vallásos extázisba hozni.

Azt azonban a világért sem akarják észrevenni a mi kedves atyánkfiai, hogy voltaképpen két szélsőség közé helyezett bennünket, a világtörténelem örök intézője, az Örökkévaló Isten. A szocialisták tábora ugyanis ünneppé avatja a május havának mindjárt a legelső napját. A római katolikus egyház pedig, valóságos kivételes istentiszteleteket tart e hónap folyamán. Mi képviseljük tehát a középutat, eme két szélsőség között.

De hát hogyan? — kérdezhetitek sokan. Hát a reformátoroknak nem volt szívük, érzékük a természet szépsége, pompája, lenyűgöző hatalma iránt? Hát Luthert és Kálvint annak idején, nem hatotta meg egy-egy ragyogó májusnak a szépsége?

Kétségtelenül hatással volt rájuk is a természet pompája. Hiszen emberek voltak ők is. Sőt Luther határozott művészi temperamentum volt. Tréfás, kedélyes ember. Értett a zenéhez is. Az „Erős

d. u. 5 órakor a Dóczy-intézet nagytermében. Imádkozott Madar Zoltán segédlelkész, bibliát magyarázott Magyar Bertalan segédlelkész.

Debreceni legátusok lettek a pünkösdi szent ünnepekre Szabó Jenő, Szabó Zoltán, Kulcsár Ferenc, Nagy Lajos, Nagy József hittanhallgatók.

A mesteruccai egyházzész bibliakörei áldozócsütörtökön az egyházzész megkonfirmált növendékei részére szeretetvendégséget rendeztek.

Adományozás. A hermánszegi református egyház volt gondnoka: Kanyó György és neje Badar Ida, 18 éves Ilona leányuk tragikus elvesztése alkalmából anyaszentegyházunkat egy darab munkás, gyönyörű szép varrottas úrasztali terítővel és egy darab magyar koronával díszített, szintén varrottas, keresztelő edényekre használható, kisebb terítővel ajándékozták meg. Bánatos szívöket vigasztalja meg az egek Ura! A jószívű adakozókat szereti az Isten. A jótéteményben soha meg ne reszülünk.

A debreceni református gimnázium „Erő” eserkészcsapata népes szülői értekezletet tartott e hó 14-én, a gimnázium tanácstermében, ahol Kornya Sándor tanár, a csapat parancsnoka a nyári bükk tábortáborozás feltételeit ismertette a legapróbb részletekre is kiterjedve.

A Templomegyesület Hitvédelmi Szakosztálya május hó 17-én, délután 5 órakor a Kollégium dísztermében jól sikerült összejövetelt rendezett. Előadást Nagy István belmissziói lelkész tartott a külmiszióról.

A debreceni református tanítóképző-intézet 32 növendéke dr. Ecsedi István és Szemes Károly tanárok kíséretében tanulmányútra ment a Bükk-hegységbe. Utirányuk Debrecen, Miskolc, Diósgyőr, Lillafüred és fel a Bükkbe. Onnan Putnokon át Aggtelekre mennek, hol megtekintik a világhírű cseppkőbarlangot. Másik szép úton Egerbe mennek, Tiszafürednél megtekintik a nagy magyar folyót, a Tiszát. A Hortobágyon egy napot töltenek és hét napi tanulmányozás után visszatérnek Debrecenbe.

A Sárospataki Főiskolai Kórus és a Debreceni Kollégiumi Kántus május hó 11-én tartották díszhangversenyüket Debrecenben az Arany-Bika dísztermében igen szép számú, előkelő közönség részvételével. A hatalmas, gazdag műsort a református főgimnázium zenekarának szép játéka nyitotta meg, mely után dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, a Kántus felügyelőtanára mondott megnyitóbeszédet. A „Kórus” és a Kántus három-három darabbal vettek részt a versenyben. Ez a verseny s a teljesítmény teljes mértékben megfelelt mindkét részről a hozzá fűzött váradalmaknak. Boldogan hallgattuk gyönyörű énekeiket, melyek tanáraik művészi felkészültségéről, tagjaik odadó, buzgó, lelkes munkájukról tettek tanúbizonyságot. A két énekkar ének számai mellett ki kell emelni a Vegyeskar gyönyörű énekét. Vargha Ferenc porcsalmái lelkész a tőle megszokott finomsággal mély átérzéssel énekelt. Nagygyörgy Sándor szenior dalai is kedvesek, színesek voltak. Buchwald Béla theologus komoly szavalata mélyen átértzett, nemes

előadású volt, Solymosi József hitoktató lelkész vígszavalata szellemes, aranyhumorban bővölködött. A művészi műsort a két énekkar együttese fejezte be. Amikor örömmel dicsérjük meg ifjaink nagyszerű teljesítményét, a szereplők művészi készségét ugyanakkor a legnagyobb elismeréssel adózunk B. Szücs Ferenc sárospataki, Szigethy Gyula debreceni főiskolai énektanároknak buzgó munkájukért, mely lehetővé tette, hogy a két énekkar a nemes versenyben kifogástalanul megállja a helyét és egyaránt méltó legyen a pálmára. Este 10 órakor a Nagyerdei Vigadóban jól sikerült táncmulatságot rendezett a két énekkar. Vasárnap délben közeped volt, mely után a délutáni vonattal a Kórus tagjai a legjobb hangulatban kedves emlékekkel tértek vissza Patakra.

Az első konferencia Balalonszárszón a gyönyörűen parkírozott táborban a főiskolás fiúk részére lesz a következő programmal: Reggeli Bibliatanulmányozás tárgya. Az Imádság. Délelőtti előadások: A modern ember idegjele, A beteg társadalom, Forrongó Európa, A kálvinizmus világmisziója. Délután eszmecsere a délelőtti tárgyakról. Tábortűznél: Afrika hőse, India hőse, Kína hőse, Ha hazamegyünk... Részvételi díj 13 pengő, melyben öt napi teljes ellátás, szállás és vasúti igazolványok ára foglaltatik. A konferencia időpontja július 2—7. Jelentkezni lehet június 22-ig. Kiváló előadók nevét a jövő számban közöljük. Jelentkezni lehet e címen: Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége, Budapest, IX., Kálvin-tér 7. II. 15.

Két református ifjúsági konferencia. Május 9. és 12. között ment végbe Rákospalotán az ottani egyesület buzgó tagjainak rendezésével szép és gazdag program keretében 6 budapesti és budapestkörnyéki Keresztény Ifjúsági Egyesület konferenciája, melyen 100 ifjú vett részt. A gazdag program csak egy-két érdekes számát említjük: Bibliakör, ünnepi istentisztelet, szórakoztató játékok, előadások, mintaösszejövetel, eszmecserek, közös ebéd, tábortűz. Május 12-én, Putnokon pedig 25 borsodmegyei református gyülekezetből jött össze kb. 300 ifjú s vettek részt egy nagyon áldott konferencián. A konferencia ünnepélyes Istentisztelettel kezdődött, a gyönyörűen feldíszített templomban, melynek falán ott égtek a református ifjúsági munka jelszavának nagy piros betűi: „Teremtsük újjá a református egyházat az ifjúságon keresztül”. Utána két előadás hangzott el, közös ebéd, mintaösszejövetel s az amerikai ifjúsági munkáról mozgófilm bemutatása következett és templomi ünnepély zárta be a gazdag napot.

A pápai theologia tanári kara és ifjúsága május 6-án jól sikerült szeretetvendégséget tartott.

A Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség több vidéki városban sajtó-estéket rendez.

Pécsen május 5-én egésznapos leánykonferencia volt.

A losonci leánykör jólsikerült templomi ünnepélyt rendezett április hó 21-én.

Közös lelkészi és tanítói értekezlet tartott Sellyén a selye vidéki lelkészi kör.

A losonci református theológián huszonkét theológus végzi be tanulmányait ez év májusában.

A beretkei árvaház érdekében Bácsy Gyula lelkész több gyülekezetet végig látogatott. A gyűjtést a felvidéki gyülekezetek mindenütt szívesen fogadták s szívesen adakoztak az árvaház céljaira.

A Református Figyelő szerkesztősége május hó 12-én este fél hét órakor régi országházban sajtó-estélyt rendezett.

A hódmezővásárhely-kutasi egyházrész fennállásának 30 éves jubileuma alkalmával a Hit és Szolgálat május 15—16. napjain, a környékbeli gyülekezetek bevonásával református napokat tartott.

Gyülekezeti ház építését mondta ki a kiskunhalasi presbiterium.

A szepsi-i gyülekezet lelkészi állásába Csáji Pál új lelkészt lélekemelő ünnep keretében iktatta be Lengyel József egyházmegyei főjegyző.

A református földműves ifjúsági munkára az Egyetemes Konvent a maga részéről 600 pengő támogatást szavazott meg. Továbbá kb. 200 persely van már kézben a földműves ifjúsági munka javára buzgón gyűjtve országszerte.

Főiskolás leánykonferencia Faddon. Június 24—29. között a Duna partján fekvő faddi gyülekezetben főiskolás református leányok részére igen gazdag programmal konferencia lesz, amelynek részvételi díja mindössze 9 pengő. A jelentkezők félárújeggyel utaznak úgy vonaton Budapestig, mint hajón Faddig. A konferencia programja a következő: Reggeli Bibliatanulmányozás: Az úrvacsora. A hitetlenség életfilozófiája. Református nők életművészete a multban. A nő képe a modern irodalomban. A kálvinista életfilozófia. A dolgozó nő társadalmi problémái. A református nő nemzeti hivatása. A református nő szociális missziója. Az esti tábortüzeknél áhítatok: Evezz a mélyre, Szakadozik a háló, A kútnál. Az előadók neveit a következő alkalommal közöljük. Résztvehet minden főiskolás leány és a középiskolák utolsó évfolyamának növendékei. Jelentkezni lehet június 15-ig e címen: Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége, Budapest, IX., Kálvin-tér 7., II. 15.

A Szegedi Lorántffy Zsuzsanna Egyesület május 10-én összejövetelt rendezett. Előadást Laky Zsigmondné tartott.

A mezőörsi gyülekezet új lelkészét, Vikár Zoltánt, május 5-én iktatták be állásába.

A Kiskunhalasi Református Nőszövetség a konfirmándusok részére május 5-én délután a konfirmációi vizsga befejeztével szeretetvendégséget rendezett.

A gyantai gyülekezet 400,000 leu költséggel orgonát szerzett be. Az új orgona felavató-ünnepélyén résztvett Sulyok István Királyhágómelléki püspök is. Az igét Kassai Béla, az elszakított nagyszalontai egyházmegye esperese hirdette.

A Keresztyén Család c. képes heti lap Tompa Mihály válogatott költeményeinek egy kötetét adja ajándékba előfizetőinek.

A Szatmár-Németi Református Énekkar május 20-án, pünkösd másodnapján ünnepli fennállásának 30-ik évfordulóját.

A varbói gyülekezet egyhangú meghívás útján Molnár Béla sajoszentpéteri segédlelkészt választotta meg.

Az ercsi református gyülekezet a nyár folyamán hozzákezd temploma építéséhez.

Nyugalomba vonuló lelkészek. Baross Zoltán sukorói lelkész 1929 május 1-én nyugalomba vonult. Fábrián Dénes kispesti lelkész pedig 1929 július hó 1-én fog nyugalomba vonulni.

A külsősomogyi egyházmegye Palesó László nágoeci lelkészt egyházmegyei tanácsbíróvá választotta.

A Theológusi Szövetség ezidei konferenciája június hó 23—26. napjain Főten lesz. A konferenciát a budapesti theológia ifjúsága rendezi. A debreceni theológusok egy előadással és egy bibliamagyarázattal vesznek részt.

A szatmári református leánygimnázium igazgatójává az intézet igazgatótanácsa Bakcsy Domokosnét választotta meg.

A felsőborsodi egyházmegye tavaszi közgyűlését május hó 23-án Miskolcon tartja.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
1497—1929. szám.

Körlevél

a nagytiszteletű esperes urakhoz.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége (Tesz) elnökségének hozzám intézett ama kérelmére, hogy a gyászos trianoni békeparancs törvénybe iktatásának kilencedik évfordulója alkalmából rendezendő revíziós gyűléssel kapcsolatban június hó 2-án tartandó gyászünnepély napján az összes harangok megszólaltassanak és ugyanezen napon a prédikációkban megemlékezés történjen a nagy csapásról, — ajánlom az esperes urak és általuk az összes lelkészek figyelmébe.

Atyafiságos szeretettel,
Debrecen, 1929. évi május hó 15.

Baltazár Dezső
püspök.

Pályázat.

A debreceni református kollégiumnak a debreceni tudományegyetemmel kapcsolatos tanárképző internátusában hat kedvezményes helyre pályázat hirdettetik. A tanárképző internátusi tagság lakás- és élelmezés élvezetével jár. Évi ellátási díj legfeljebb 140 pengő; igazolt szegénység esetében az ellátás ingyenes. Az esetleges egyetemi tandíjat a tanárképző fizeti. Az intézet tagjai a nyári szünetben külföldi tanulmányi segélyben részesülhetnek. A tanárképző internátusba olyan református vallású kiváló tanulók vétetnek fel, akik most végzendő tanévben tesznek érettségi vizsgálatot és az egye-

temen nyelvi vagy történelmi tanulmányokat kíván-
nak folytatni. A sajátkezűleg írt folyamodványok
a tanárképző intézet gondnokságához intézendők
és f. évi augusztus hó 15 ig a református Kollé-
gium igazgatóságához Debrecenbe küldendők. A
folyamodványhoz mellékelni kell az V., VI., VII.
és VIII. osztályról szóló bizonyítványok és az
érettségi bizonyítvány hiteles másolatát, a szüle-
tési anyakönyvi kivonatot, a szülők vagyoni állapo-
táról hatósági bizonyítványt, a tanári pályára alkal-
masságról hatósági orvosi bizonyítványt és válasz-
céljára egy megcímezett levelező-lapot. A folyamod-
ványban jelezni kell a folyamodó atyjának (gyám-
jának) nevét, polgári állását, lakáscímét, a szak-
tárgyakat, amelyeket a jelölt választani kíván és
azt, hogy mily fokú nyelvismeretei vannak.
Debrecen, 1929. május 10.

Karai Sándor

református kollégiumi igazgató.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől
1475—1929.

Pályázat

a hevesnagykunsági egyházmegyébe kebeleztet nyug-
díjazás folytán megüresedett dévaványai rendes lel-
készi állásra.

Javadalom: 1. Kézpénz 360 a. kor. az egyház
pénztárából évnegyedenként előleges részletekben.

2. Búza: 3840 liter évnegyedenként előleges
részletekben. (30 métermázsa.)

3. Árpa: 3840 liter évnegyedenként előleges
részletekben. (25-72 métermázsa.)

4. Fa: 3 öl kemény tűzifa a lelkészi lak ud-
varára szállítva.

5. Föld: 94 kat. hold 1553 □-öl szántó, ka-
száló, legelő, kerti föld, melyből a dévaványai
737. sz. betétnél a) 13 kat. hold 730 □ öl a 8995/1
helyrajzi szám alatti ingatlanban, b) 9 kat. hold
1020 □ öl a 6434/1 helyrajzi szám alatti ingatlan-
ban, c) 71 kat. hold 215 □-öl a 4744—4751-ig
4752/1, 4752/2, 4753/1, 4753/2 helyrajzi szám
alatti ingatlanban, d) 1188 □-öl kerti föld a 4122.
4123 helyrajzi szám alatti ingatlanban van, melyet
maga munkáltat, adóját s az utána járó közterhe-
ket az egyház fizeti. A c) alatti ingatlanból a
Berettyó ármentesítő és belvízszabályozó társulat-
nak a birtok északi oldalán elvonuló csatornája
511 öl területű földet, ugyanazon csatorna gát-
teste pedig 1671 öl területű földet elvágott, a ne-
vezett társulat az előbbi elvágott területet tulajdon-
joggal, az utóbbit szolgálmi joggal saját nevére
telekkönyveztette az egyházkerület 218/1907. sz.
engedélye alapján.

6. Keresztelési, esketési, temetési stóla az
egyházkerületi, egyházmegyei szabályzat értelmé-
ben s a fennálló törvényes gyakorlat szerint.

7. Természetben lakás és kert. A lakást és
tartozékait tisztán, jókarban s használható állapot-
ban a szabályrendeletek értelmében az egyház
tartja fenn.

Kötelességek: az egyházi törvényekben vannak
megállapítva.

A megválasztott lelkész köteles presbiteri ha-
tározat értelmében saját költségén egy segédlel-
készt tartani. Ugyancsak köteles lesz az egyház-
megyei beruházási szabályrendelet értelmében a
nyugalombavonult lelkésznek kb. 600 P beruházási
költséget megtéríteni, amit a szabályrendelet értel-
mében kiküldendő bizottság fog végérvényesen
megállapítani.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvé-
nyek e hirdetés megjelenésétől számított három
héten belül, de legkésőbb június 9 esti 6 óráig
adandók be Török Imre espereshez Kisújszállás,
melyekhez a visszaküldéshez megfelelő postabélyeg
csatolandó.

Az állás a választás jogerőre emelkedése után
azonnal elfoglalandó lesz.

Debrecen, 1929 május 15.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázati hirdetés.

A hajdúnánási református reálgymnáziumnál
1929. évi június 1-én betöltendő magyar-német,
esetleg német-francia-szakos rendes (esetleg helyet-
tes) tanári állásra a szabályszerű illetményekkel
ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak olyan okleveles református tanár-
jelöltek, vagy már állásba levő tanárok, akik a
magyar és német- vagy francia nyelvből közép-
iskolai tanári képesítést nyertek.

Pályázók a reálgymnázium igazgatótanácsához
intéztet folyamodványukat, melyben életkoruk, val-
lásuk, családi állapotuk, magyar állampolgárságuk,
hazafias érzésük és megbízhatóságuk, végzett tanul-
mányaik, tanári képesítésük, nyelvismereteik és
esetleges eddigi szolgálataik okmányokkal igazol-
landók, folyó évi május hó 30-ig az igazgatóságához
küldjék be. Állást szeptember 1-én kell elfoglalni.

Kolozsvári Mihály,
lelkész-elnök.

Márk Imre,
igazgató.

Pályázati hirdetés.

A szeghalmi ref. Péter András reálgymnázium
pályázatot hirdet egy német szakos tanári állásra.
Második szak lehet angol, latin vagy magyar. A
pályázat eredménye szerint rendes vagy helyettes
tanárt választ az igazgatótanács. Javadalmazás
egyenlő a nem állami tanszemélyzet részére meg-
állapított javadalmazással. A kellően felszerelt kér-
vények 1929 június 10-ig adandók be az intézet
igazgatóságához (Szeghalom, Békés megye). Pályáz-
hatnak protestáns vallású német szakos okleveles
középszkolai tanárok. Az állást 1929 szept. 1-én
kell elfoglalni. Személyes bemutatkozás kötelező.
Szeghalom, 1929 május 10.

Kardos József dr.
ig. tanácsi elnök.

Nagy Miklós
igazgató.

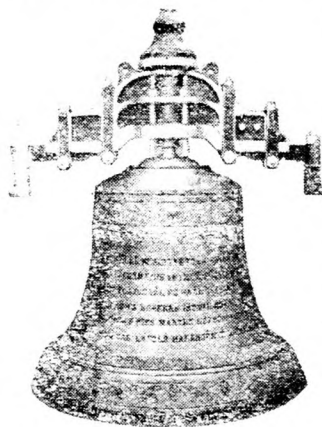
Magyarország aranykoszorús mestere

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Lipót 913-53. sz.

A törökszentmiklósi református egyház részére készült 1770 kgr.-mos harang.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél.

Városi Takaré- és Hitelintézet részvénytársaság

DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 4.

ALAKULT: 1873-BAN.

Összes saját tőke:
P 1.300,000

Legelőnyösebben folyósít kölcsönöket. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Legkisebb új énekeskönyvek

Legfinomabb bibliapapíron nyomva, igen finom és rendkívül izléses bőrkötésben **11x8 cm. nagyságban.**

	Pengő
Legfinomabb barna bőrkötésben, közepén csinos arany-kehellyel, valódi aranyfémekkel, dobozban	14.-
Fekete, kigyópréslésű bőrben, fenti kivitelben	14.-
„ bőr, kockázott selymprésléssel, fenti kivitelben	14.-
Sötétkék bőr, csikos selymprésléssel, fenti kivitelben	14.-
Szürke bagaria bőrben, az alsó balsarokban aranykalász-, szőlőfürt-díszrel, fent a jobb sarokban csinos aranykehellyel, valódi aranyfémekkel, dobozban	14.-
Fekete bagariabőr, fenti minőségben	14.-
Meggyszínű ecrassébőr, fent csinos aranykehellyel, lent igen művészi arany-szalag díszítéssel, valódi aranyfémekkel, dobozban	14.-
Sárgaszínű ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétlila ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétbarna ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétzöld ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Szürke ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Világosbarna ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétszürke, divatos batikolt bőrben, közepén igen csinos aranykehellyel, valódi aranyfémekkel, dobozban	14.-
Sötétszürke bőr, fenti minőségben és kivitelben	14.-
Sötétzöld bőr, fenti minőségben és kivitelben	14.-
Világosdrapp kigyóbőr, rendkívül izléses és csinos kivitelben, közepén csinos aranykehellyel, valódi aranyfémekkel, dobozban	14.-
Sötétdrapp kigyóbőr, fenti kivitelben	14.-
Szürke krokodilbőr, közepén csinos aranykehellyel, valódi aranyfémekkel, dobozban	14.-
Sötétbarna krokodilbőr, fenti kivitelben	14.-
Fekete, valódi fókabőr, igen finom hajlítható fedőben, minden dísz- és kehely nélkül, valódi aranyfémekkel	14.-
Sötétbarna, valódi fókabőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétbordó, valódi fókabőr, fenti kivitelben	14.-

Konfirmációi ajándékul.

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom	—56
Uray Sándor: Konfirmációi emlékkönyv	2.-
Konfirmációi emléklap, aranyozott, ötszínű nyomással	—18
Konfirmációi emléklap, kékszínű nyomással	—12
Konfirmációi emléklap, kétszínű, kis alak	—04
Nagy István: Konfirmációi káté	—20
Halmi János: Konfirmációi káté	1.-
Soltész János: Konfirmációi káté	—40

Kaphatók és megrendelhetők a

„MÉLIUSZ” KÖNYVKERESKEDÉS

DEBRECEN,

Ferenc József-ut 26. sz. Telefon 2-70.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✽

Kltünő fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányu zománc-edények,
zsír-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15—48.

Kontsek Géza

K. R. T.

*A legjobb beszerzési
forrás fűszer, csemege
és borfélékben.*

Debrecen, Kossuth-u. 15.

Belvárosi Takarékpénztár R.-T.**DEBRECENI FIÓKJA**

Piac-utca 53. (Hungária-épület)

Főintézet: Budapest, Apponyi-tér 5. Telefon:
9-52, 8-40.Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket a legelőnyösebb feltételek
mellett kamatoztat. Hosszulejratu köl-
csönt folyósít házakra és földbirtokokra.Telefon:
9-52, 8-40.**Magyar****Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank****debreceni fiókja**

(Alapított az 1829-ik évben.)

Telefonok:

Bankosztály: 35 és 9-41

Áruosztály: 11-66 és 11-67

Debrecen, Piac-utca 26-28.

(Városi bérpalota)

Szerezzünk**takarékbetétkönyvet****a Kölcsönös Segélyző Egyletnél!**A szövetkezet a beté-
teket legmagasabban
kamatoztatja s a ka-
matot félénkét a tő-
kéhez csatolja. Betét-
ként bármikor bármely
összeg befizethető.**Legkisebb betét 1.— P.**